

V. évfolyam 27 sz. II. költészet és művelődési Gluj.

kiadó: EÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egy évre 240 L, félévre 120 L, negyedévre 60 L.

Deva, 1937 július 11.

Kiadóhivatal: „Corvin” könyvnyomda

A vergődő erdélyi magyar színészet...

Az elmúlt héten újra felütötte tanyáját egy magyar vándorszínház, hogy létezéséről hírt adjon és megpróbálja azt, amit már sokan, elődei megkíséreltek s amit utána még sokan fognak tenni...

Somogyi Bélának hívják az igazgatót és konzorciumos alapon dolgozó társulata ismeretlen neveket hozott a dévai közönségnek... Maga az igazgató az idén töltötte be színészi munkásságának harmincéves fordulóját, fia Somogyi Károlynak, aki harminc évvel ezelőtt a Szigligeti színház országosan ismert igazgatója volt, majdnem a legjobb vidéki társulat volt az övé. Onnan „szípkázták” a pesti színházak starjaikat...

Ha tehát a Somogyi név a dévai közönség előtt ismeretlen, nem tehet róla, hogy »jósorsa«, őrzőangyala, megóvta attól, hogy megismerkedjen közönségünkkel. Bejátszott körzete van, ott szokott vándorolni, üres ideje volt, átrándult próbára hozzánk is, hogy szomorú tapasztalatokat szerezzen a dévai színház-fronton...

A hajóskapitány örökre eljegyezte magát a tengerrel, melynek rajongója attól a perctől fogva, amikor a pályát megválasztotta. Nem tud elszakadni tőle. A színész is ilyen. A színpadhoz köti ezernyi érzelmi szál. De a hajóskapitány nagy rajongása mellett pontosan felveszi minden elsején a maga, néha nem csekély fizetését s a színész is kényszerült arra, hogy színpadszeretete mellé kapjon valamit, hogy éhen ne haljon...

Ezalkalommal nem foglalkozunk azzal, hogy ez a kis husztalú társulat mit tud s hogy tud-e egyáltalán. Mert arról, hogy tudnak-e színpadon mozogni, két órán keresztül a közönséget szórakoztatni, arról minden embernek, aki a színház iránt érdeklődik, saját magának kell meggyőződni, mert nem mérvadó az, hogy az ismerőse, barátja, barátja mit mond, milyen véleményét alkot magának. Felvonások szünetjeiben lehet legjobban megállapítani azt a tényt, hogy a színházjátáró ugynevezett »értelmiségek« nagy többsége, minden érzék nélkül bírálgat, néha hajmeresztő tájékoztatást ad el csevegésével. Azért kell mindenkinek saját szemével látni és magának véleményét alkotni s ha

nem tetszik a társulat teljesítménye, megnézte egyszer és nem nézi meg többet. S ha ez az eset állana fenn, akkor már a társulat nem halna éhen, mert ha minden arra számításba jöhet, magyarul beszélő ember csak egyszer is megnézné az előadást, hatnyolc estére volna közönség Déván is...

Mi történik azonban itt?

Vannak itt Déván, magukat előkelő embereknek tartó egyének, akik családjukkal harmadosztályú jegyeket vesznek és amiatt sötét lesz a nézőtér, hát előrukkolnak egy reüsszel és átülnek a másodikba. A következő felvonásnál az illető »ur«, aki többet keres naponta egyedül, mint az egész színház társulata együttvéve, már az első sorokban ül, mert »itteni társadalmi pozíciója« így kívánja... Nagyon gazdag ember, nem illik, hogy »smucignak« lássék.

Más »uriemberek« meg úgy csinálják, hogy felvonásközben kimennek a két jeggyel és behoznak egy jóbarátot, aki szintén kereskedő és bőségesen telne jegyet venni neki és nem illene becsapni a szegény vergődő színészeket s két felvonást potyázní. Nem, nem illik udvariasnak lenni a színészek bőrére s aki ilyet tesz, nem uriember, bármilyen előkelőségi látsza-

tot akar magának adni, hanem népiesen szólva »aljas hullarabló...«!

Szegény vergődő erdélyi magyar színészek nem védekezhetnek...! Félnek megszólítani az ilyen »urak«-at, nem akarják szégyenbe hozni, nehogy elvegyék kedvét a színházbajárástól. Pedig ha tudnák, mennyire üdvös cselekedetet mivelnének, bizonyára megtennék...!

Valamelyik este félházzal kezdtek, előadás végére megtelt a terem a besétálók tömegével. A színészeknek semmi hasznuk nem volt a telt házból, ők szegények játszottak felfokozott lelkesedéssel, boldog mosollyal tekintve le a telt nézőtérre, csak mikor másnap az egységet osztották... Akkor tudták meg a szomorú valót...!

Nem fontos, hogy tudnak, vagy nem! Zsíványbecsület akkor is van, mely megtiltja, hogy szegény embert kifősszanak... Vagy ez a törvény a pénzben bőségesen daskalkodóra nem vonatkozik? Annak szabad a szegény színészt meglopni, megcsalni? Szabad kifosztani a vergődő embereket, mert a vagyon... az más erkölcsöt diktál...!?

Szegény vergődő erdélyi magyar színészek tövises utját meg kellett tisztítani ezektől a brigantikától, akkor talán tisztultabb levegő lenne a pályán és sok minden másképpen lenne, amit a hivatalos és lelkiismeretlen bírálók nem tudnak, vagy nem akarnak megérteni. De erről majd legközelebb...

Hunedoara-Vajdahunyadon azt beszélük...

... hogy... százezer Leit nyert két feltűnő szépségű urilány, testvérek, az osztálysorsjáték legutóbbi húzásán. A pénzt már meg is kapták. Tervüket nem árulták el, az is lehet, hogy férjhezmennek, állítólag már menyasszony mindakettő, házat is szándékoznak venni. Azt sem akarják bevallani, hogy a szerencsés egész sorsjegyet melyik árusító irodából vették, hogy más is hozzájuthasson ilyen sorsjegyekhez. Ha igaz, amit suttoznak, hát a sorsjegyet ajándékba kapták... Ezek szerint igen kedves ajándék volt...!

... hogy... az egyik agglegény, igen tehetséges műkedvelő, addig játszotta a színpadon a hőditő szerepeket, míg maga is hymen rózsaláncával bilincseli le magát. A házasságot fordított sorrendben csinálja. Régebben

az volt a divat, hogy a legény elment háztüznözöbe, azután megházasodott. A mi történetünk hőse előbb ház helyet nézett, most házat épít, »megházasodik« s azután megnősül... Az eljegyzés állítólag már meg is történt...! A jőnevű hunyadi műkedvelők gárdájának nőtagjai máris új bonvivánt keresnek.

Simerian volt püspöki kastély

évi 60.000 Lei házbérfővedelemmel eladó.

Értekezni Dr. LAUFER ANDOR ügyvédnél, Deva és STEINER GÁSPÁR tulajtonosnál, Simeria.

Papszentelés Vajdahunyadon-Hunedoara-n

Vasárnap, július 4-én nagy ünnepe volt a romániai ferences rendtartománynak. E napon a rendtartomány nyolc ifju kispapját szentelte pappá Vorbuchner Adolf segédpüspök. A ritka és fényes szertartás alkalmával a nép a ferencesek szép templomát színültig megtöltötte. Nemcsak katolikusok de más vallásuk is sokan vettek részt a nagy eseményt jelentő fenséges szertartáson. Mikor a nyolc ifju pap leborult az Ur oltárához, alig maradt szem szárazon. A papszentelésen a rend részéről a következők vettek részt: P. Sándor Vitális, tartományfőnök, P. Biró Lőrinc dr. amerikai magyar misszionárius és a teológiai ta-

nárok teljes számban. Ezenkívül a világi papság részéről megjelent Veress Ernő, Dr. Maczalik Győző, teol. tanár, pápai kamarás és Dr. Jénaki Ferenc, régens, pápai kamarás.

Az újonnan szentelt fiatal papok mindnyájan július 11-én mutatják be első szentmise-áldozatukat. Még pedig: P. Moldován Artur Taşnadon, P. Serbán Aurél Vingán, P. Sebestyén Fábán Hunedoarán, P. Jakab Lajos Lupeniben (Jud. Odorheiu), P. Szabó Sebestyén Feneşul Săsescen, P. Fejér Ignác Ghelintán, P. Zsóka Ottó Déván és P. Oswald Vencel Palotán. A nyolc újonnan szentelt pap a ferences rendtartomány nagy erősödését jelenti.

„Az idő gépezete...“

(Maşina timpului)

Néhány lelkes hunyadmegyei egyetemi hallgató a Soc. Străjerul védnökségével kulturális egyesületet alakított. Három főiskolai növendék, névszerint Bejan Virgil — Drimus József — Olariu Ioan háromfelvonásos revüt írt. Teljesen új irány, modern kiállítás, Gondos betanulással, saját zenekarukkal, diszleteikkel, melyek már maguk is feltűnést keltenek, szombaton este mutatkoznak be Hunedoara-Vajdahunyadon, innen Brádra, majd Dévára jönnek s itt 13-án kedden mutatkoznak be a közönségünknek.

A revü a fantázia szárnyain viszi a nézőt a kétezredik évbe, amikor a nő korlátlan ura lesz a világegyetemnek. Az idő gépezete az elképzelésszülte ujdonság, mely visszavezeti a világot napjainkba, amikor a férfiak még némi hatalommal és akarattal rendelkeznek.

A megyeszékhely után Simerian, Călanban, Petroşeniben, Lupeniben és Lonean mutatta be a 30 tagú társulat művészetét, majd Tg.-Jiu, Turnu-Severin, Herculésfürdő, Caransebeş, Lugoj következik, innen Buziásra és Reşitara mennek, majd szünet után Clujon, Timişoara és Oradean, Braşovban mutatják be a revüt, mely bizonyára mindenütt sikert fog aratni.

Kertiünnepély Hunedoarán!!

A hunedoarai r. kath. Nőszövetség a hunedoarai r. kath. leánykör közreműködésével f. hó 11-én, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel a Strauss-szálló kerthelyiségében nagyon szépnek ígérkező **Tiroli Bált** rendez, melyre mindenkit szeretettel meghív.

A dévai cionisták

vasárnap a Zsidó-Othonban Dr. Szegő emlékünnepélyt rendeztek. Az ünnepséget Löwy Hermann elnök megnyitó beszéde vezette be, majd Dr. Lőrincz Jenő ügyvéd, a zsidó hitközség elnöke beszélt. Az ünnepi beszédet Vermes Ernő az E. Zs. N. Sz. országos elnöke (Timişoara) tartotta. Ez alkalommal tartották meg Herzl Tivadar a cionizmus apostolának és Bialik héber költő halálának évfordulóji megemlékezését is.

Az esküdtszék e héten tárgyalta:

... Jugariu Simion 50 éves Sibíseli földműves bűnperét, aki az elmúlt év okt. 25-én éjszaka egy régi típusú, előtöltő, sörétes fegyverrel rálőtt a feleségére. A menekülőben lévő asszony még harmincegy napot élt, azután vérmérgezést kapott és meghalt a szenvedett sérülések következtében. Az esküdtszék előtt lepergett a végzetes éjszaka minden mozzanata, mely képet nyújtott arról a fertőről, melyben a mai társadalom él...

Trifás Ioan 32 éves, nős, két gyermekes földműves, már mintegy 15 éves barátja volt Jugariu feleségének. A gyilkosság napján Trifás juhokat ment eladni, közben betért Jugariu házába. A hazaérkező férj szívesen fogadta, a pincéből cujkát hozott fel, iszogattak s miután az idő későre jár, rábeszélte, hogy ne menjen haza, hanem aludjon náluk, a tűzhely mellett elkészített hálóhelyen. Így is történt. Amikor hajnal tájban Jugariu felébredt, félreismerhetetlen helyzetben találta feleségét Trifással. Kiszaladt az istállóba, ott tartott töltött fegyverét magához vette. A fegyverrel érkező férjet megakadályozandó abban, hogy barátját megfámadja, az asszony közbevetette magát. A háziarát megszökött. A férj a menekülő asszonyra sültötte fegyverét.

Nyolc hónapig ült vizsgálati fogházban, míg hétfőn az esküdtszék elé került ügye. Az

esküdtek véleménye alapján a bíróság beigazolta taláta a jogos felháborodás tényét és felmentette Jugariu Simiont.

... Pascu Simion és Deac Ioan petroşeni földművesek bűnyűjét, akik múlt év nov. 6-án belörték Muntean Anija 65 éves Livadiai asszonyhoz, ellopták 7000 lei összegű megtakarított pénzét. Az esküdtszék véleménye alapján Pascu Simion 6 évi fegyházat és 10 évre polgári jogainak felfüggesztését, Deac Ioan 2 évi börtönt kapott és polgári jogainak 5 évi felfüggesztését.

... Timiş Gheorghe Moisina illetőségű erdőművelés ügyét, aki társait Tomoiaga Gheorghet a Corolesdi erdőben, ahol együtt dolgoztak, úgy fejbeverte, hogy azonnal szörnyethalt. Timiş Gheorghe hat évi fegyházat kapott.

... az előző hétről csüörtökre halasztott Dr. Groza-Braica sajtó utján elkövetett rágalmozási perben, melynek tárgyalására a tanuk egész tömege volt beidézve, érdemleges tárgyalás újra nem volt, miután a legfontosabb tanuk egy része nem jelent meg. A nagy érdeklődéssel várt tárgyalást az őszi sessióra halasztották el.

A városi tanács

csüörtökön este hat óraker közgyűlésre ült össze, melyen lényegileg semmi fontosabb határozat nem hozott. Az alakuló közgyűlésről felvett jegyzőkönyv felolvasása után Perian Petru primár kivette az esküt az alakuló közgyűlésen jelen nem volt Sporea Constantin tanácsostól. Mielőtt a tárgysorozat tárgyalására tértek volna, Dr. Hărăguş Nerva tanácsstag kérte az ülés elhalasztását mindaddig, míg a polgármester választó felebbezése letárgyalást nem nyert. A meginduló vitában Dr. Şuiaga Victor, Petreu Liviu és Dr. Lőrinc Jenő ügyvédek vettek részt, melynek eredményeképpen a közgyűlés úgy határozott, hogy folytatja a tárgyalást, miután a megválasztott tanács törvényes és határozatai jogerősek, függetlenül a felebbezés sorsától. A piactér parkírozása és néhány ucca kövezésének ügyét a technikai bizottság hatáskörébe utalták, majd megválasztották a bizottságokat, majd az ülés véget ért. Az ülésen érdekes felszólalása volt Seimerean és Novacescu tanácsstagoknak, előbbi néhány ucca siralmas állapotára, utóbbi a városi elölbbi kanalizálására, mint elsőrendű és leg-sürgősebb kötelezettségre hívta fel a tanács figyelmét.

A Fehér Keresztben jun. 13-án este kezd meg vendégszereplését a NICOLAS bucareştii kabarétársulat.

GONDOLJANAK

a számos

MILLIOMOSRA

A LOTERIE DE STAT sorsjegye

a szerencse kulcsa

Vegyenek sorsjegyeket, hogy ne veszítsenek el egy meggazdagodási lehetőséget sem!

I. osztály huzása

15 JULIUS 1937.

SZÍNHÁZ

Somogyi Béla és színtársulata néhány este a Fehérkereszt előadójaként előadásokat rendez. A pármái ibolyák című operettel kezdték, a Csodahajúval folytatták, gyenge érdeklődés mellett. Ugorjuk át az operetteket. Silány, félcimkupa librettók, langyos muzsikával, ezerszer feldolgozott émelettel szerelmi történetekkel. Kiöli a színészekből a művészet felé törekvés minden lehetőségét. Néhány értékes próza előadásban, az Érettségi, a Méltóságos Asszony, Lion Lea előadásaiban a társulat szépet és vidéki viszonylatban értékeset nyújtott. És óh csodák csodája, a közönség a prózai előadásokat inkább látogatta, felmelegedett a társulat iránt és nyiltszíni tapsokat juttatott bőségesen a szereplőknek. Az Érettségi és a Méltóságos asszonyban Somogyi Lilinek a női szerepe volt két értékes szerepe, Kemka Gyula, Somogyi Béla, Sebestyén Kálmán és Barta Ilusnak volt nagy sikere. Utóbbiaknak a Marica grófnőben és a Lion Leaban igen sikerült és jól átértékelt alakításuk volt. A társulat erősségei S. Csige Rózi és Farkas József a fiatal táncoskomikus, aki szép sikereknek néz elébe. Kisebb szerepekben jól érvényesültek Bayer Kató, Balogh—Madas Lenke, Mezey Mihályné és Kerekes Elvira, Salgó Ernő és Bács Lajos, utóbbinak az Érettségi előadásában volt jól megrajzolt szerepe. Mindent egybevéve Somogyi Béla társulata megüti a vidéki, jó vándortársulatok nivóját és nemi hiányosságok és szerepkörök betöltése és kiegészítése után egyike lesz a legjobbaknak. A nehezen felmelegedő közönség nem panaszkodhat, belépőjegyéért ellenértéket kapott, panaszkodni csak a színészeknek van joguk, akik a rekkenő hőségben holtrafárasztották magukat, mi alatt taxa, adó, költség, szerzői díj elvitte a szép esték bevételét is...

Mi lesz
augusztus 7-én

Kerti ünnepséget

rendezett vasárnap a dévai róm. kath. egyház a Zárda kertjében. A mulatság a délutáni órákban kezdődött és késő éjszaka ért véget, mindvégig a legjobb hangulatban. Az erdővé varázsolt kertben kitűnő vacsora, enni-inni való bőséges mennyiségben várta a hatalmas közönséget, mely még késő éjszaka is nagy tömegekben érkezett. Hagyományos vendégszeretettel fogadták az egyház vezetői a közönséget. A rendezés körül P. Varga Ireneusz rendfőnök végzett értékes és eredményes munkát.

Hunedoara-Vajdahunyadon

KIADÓ Str. Pr. Carol 22. a. HÁZ
mely áll 3 szoba, előszoba, veranda,
fürdőszoba, konyha és mellékhelyi-
ségekből, **azonnalra.**

Bővebben: **Pinta Rudolf kereskedőnél.**

A törvénytörések e heten tárgyaltak:

... Holzwarth Jakob Batiz-i kereskedő bürperét, aki az uralkodó család egyik tagjának megsértése miatt került hétfőn a törvénytörések második tagozata elé. Három hónapi fogságot kapott.

HIREK

Községi tanácsválasztások. A hunyadmegyei községi tanácsok, az új közigazgatási törvény rendelkezései szerint június hónapban átalakultak. A választások következő eredményeket mutatják fel pártok szerint: Megválasztottak 118 községben 590 tanácsosi, ebből liberális 424, nemz. par. párti 66, polgári listán 85, a Román Front jelöltjeiből 9, a nemz. ker. pártból 6 tanácsost.

Hunedoaran a leadott 1054 szavazatból 835 szavazatot kapott az egyszemélyes lista s így a liberális, nemz. par. párti és magyar párt jelöltjei mind a 9 tanácsosi helyet elnyerték.

Köszönet. Mindazoknak, kik a r. kath. népnepnapon adományaikkal, munkájukkal, megjelenésükkel résztvettek, hálás köszönetet mond a *Rendezőség.*

Házihozás. A város egy régi, szorgalmas polgára hunyt el Petroseniben. Muresan Lajos vállalkozó, szerdán, 62 éves korában, néhány heti betegkedés után, örök álmura hunyta le szemeit. Temetése csütörtök volt, nagy részvétel mellett. Felesége és leányai Nagy Pálné sz. M. Mária és Minnich Károlyné szül. M. Loli, valamint kiterjedt rokonsága gyászolják.

Jövő héten nyitja meg hat hétre tervezett diák táncanfolyamát a Fehér keresztben *Katz Izsó* okleveles táncanár. Bővebben a falragaszok.

Rosca Ioan 50 éves munkás szíven lötte magát. Azonnal meghalt. Levelet nem hagyott hátra. Miután nem merült fel semmi gyanus mozzanat, az ügyészség a temetési engedélyt megadta. A felfedések szerint gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől.

Stoicoi Tanase Simeria - Piskil lakost Faniş George megtámadta, több késes szurást ejtett rajta. Súlyos sebekkel szállították a piskii kórházba. A csendőrség bevezette a vizsgálatot, Faniş letartóztatva.

Ha olvasón, divatosan és jól akar öltözködni, vegye meg a »PÁRISI DIVAT« legújabb számát, kapható minden könyvkereskedésben és újságos bódében.

Püspökfürdő

Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel 42° C. kánes, r á d i u m o s hőforrásait — reuma, köszvény, csusz, ischias, trombózis, valamint n ő i bajok ellen.

ISZAPFÜRDŐ

forró iszap pakolások, villany, szénsav fürdők szakorvos felügyelete mellett.

I. o. Penzió: lakás, háromszori étlapszerinti elsőrendű étkezés, Gyógy-, v. Hullámfürdő:

Május és Szeptember	—	160—180	lei naponta
Június	—	170—200	" "
Július és Augusztus	—	210—240	" "
II. o. Penzió	—	130—150	" "
Gyermek penzió 12 évesig	—	120	" "

50% vasuti kedvezmény a visszautazásnál!
Elsőrangú zene — Kurszalomban minden este tánc és tombola — Ortodox kóser étterem is.

Románia egyetlen
HULLÁMFÜRDŐJE!

Humor a sportban

A Simeria — Piskii-i fodrászok és szabók élénk érdeklődéssel várt mérkőzést játszottak le vasárnap a piskii pályán, mely féldőben 3:1 eredményt hozott a fodrászok javára. Jogosan lehet díjmérkőzésnek is beállítani, mert hiszen a játék nemcsak dicsőségre, hanem egy hordó sörre is ment. Piskii öreges és fiatalok nagy hévvel drukkoltak a pályán nagy nevetés közben biztatták az egyes csapatokat. Vidám hangulatban zajlott le a játék, a nagy probléma azonban csak a mérkőzés végét jelentő bírósip után keletkezett, mert a második féldő „izgalmas” játéka közben a szabók felzárkóztak a mezőnyt, amit a fodrászok akartak a sikerrel együtt leborotválni és kiegyenlítővé a diferenciát a végeredményt 3:3 egyenlítették. Így hát nem volt eldönthető a hordó sör hovatartozandósága. Végül is úgy határoztak, hogy még két hordó sört hozzatnak, melyet testvériesen elosztanak, helyesebben melyekhez azután a sportbarátokat és drukkereket vendégül hívják. A kedélyes mérkőzés legjobb játékosai a fodrászok részéről Gyulai Károly, Hanta János, Kovács Géza, a szabók részéről Vinder Ottó, Popa Péter, Kondorossy Toda voltak, ők gondoskodtak a humorról és jókedvről is. Este társasvacsora volt. (x).

Ön is lehet rövid időn belül

milliomos

„Mercur” sorsjeggyel

Június 15-i húzásokon a 333476 számú sorsjegy osztatlanul

egy milliót nyert

«Mercur» sorsjeggyárulító Közgazdasági Bank R. T.
iroda dévai képviselője a ahol még korlátozott számban kaphatók a szerencsés »Mercur» sorsjegyek. Siessen és vásároljon Ön is egyet. Csekély befektetéssel, eddig megvalósíthatatlannak tartott álmait — egy havonként 200 leivel megvásárolandó egynegyed sorsjeggyel valóra válhatnak. Kisérelje meg Ön is szerencséjét!

